

Sygn. akt III AUa 1568/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2016 r. w Lublinie

sprawy B. B.

z udziałem Stowarzyszenia (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu

na skutek apelacji B. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 11 października 2013 r. sygn. akt VII U 2952/12

oddala apelację.

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Barbara Hejwowska

III AUa 1568/13

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 14 maja 2012 roku stwierdził, że B. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 stycznia 1999 roku.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie złożyła B. B., zarzucając, że decyzja jest niezgodna ze stanem faktycznym i wydana została bez podstawy prawnej. Według odwołującej sprawa za część okresu uległa przedawnieniu. Ponadto ZUS nie uwzględnił faktu wydania decyzji o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu w KRUS, która to decyzja nie została zgodnie z prawem uchylona, zmieniona lub unieważniona.

Stowarzyszenie Na Rzecz (...) w L. przyłączyło się do odwołania.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 11 października 2013 roku oddalił odwołanie oraz zasądził od B. B. na rzecz organu rentowego kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Sąd Okręgowy ustalił, że B. B. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą od 5 listopada 1997 roku opodatkowaną na zasadach ogólnych. Pierwszym organem rejestrowym był Państwowy Urząd Nadzoru Ubezpieczeń. W dniu 17 marca 2001 roku nastąpiła ustawowa zmiana organu rejestrowego na Urząd Gminy S. i działalność została tam zarejestrowana pod numerem (...). Od 30 listopada 2011 roku wpis przeniesiono z ewidencji UG S. do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przedmiotem działalności według (...) była m.in. działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno – rentowymi, działalność pomocnicza finansowa. Odwołująca nie zgłaszała zawieszenia tej działalności. B. B. podawała w Urzędzie Skarbowym uzyskany z tego tytułu przychód przez cały okres jej trwania od 1997 roku.

W ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Gminy S. pod numerem (...) figurował również wpis działalności gospodarczej pod nazwą (...) s.c. (...), której przedmiotem były usługi sekretarskie - wykonywanie usług ksero. Wskazano jako datę rozpoczęcia działalności - 24 październik 2000 r. Decyzją z dnia 31 marca 2001 roku z urzędu wykreślono z ewidencji działalności gospodarczej z dniem 31 marca 2001 roku wpis dokonany w dniu 24 października 2000 roku pod numerem (...) dotyczący spółki cywilnej, która zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 listopada 1999 roku – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.) nie była przedsiębiorcą. W dalszym ciągu jako samodzielny podmiot gospodarczy B. B. figurowała w ewidencji pod numerem (...). Wpis ten został wykreślony z ewidencji z dniem 22 kwietnia 2010 r. w związku z likwidacją działalności.

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 i art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają obowiązkowo osoby fizyczne, które prowadzą pozarolniczą działalność. Osoby te podlegają w/w ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania.

Okres prowadzenia przez odwołującą pozarolniczej działalności wynika z wpisów do ewidencji. Przy czym wpis do ewidencji działalności gospodarczej (zarejestrowanie działalności) ma istotne znaczenie w sferze ustaleń faktycznych, prowadzi do domniemania, według którego osoba wpisana do ewidencji traktowana jest jako prowadząca działalność gospodarczą. To samo dotyczy wykreślenia wpisu z ewidencji. B. B. nie obaliła domniemania prowadzenia działalności gospodarczej wynikającego z w/w wpisów.

Od 1 stycznia 1999 roku skarżąca prowadziła pozarolniczą działalność i z tego tytułu podlegała z mocy ustawy w/w ubezpieczeniom społecznym. Wnioskodawczyni nie zgłaszała przerw ani zawieszenia działalności. Jednocześnie brak jest podstaw do przyjęcia, że w tym czasie podlegała ona ubezpieczeniu z innego tytułu.

W decyzji z dnia 3 listopada 2005 roku numer(...)Prezes KRUS stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników dla B. B. od 1 stycznia 1998 roku. Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 4 lipca 2006 roku w sprawie sygn. VIII U 4684/05 oddalił odwołanie skarżącej złożone od tej decyzji. Sąd Apelacyjny w Lublinie w dniu 11 maja 2007 roku oddalił apelację wniesioną od w/w wyroku (akta sprawy sygn. VIII U 4684/05).

Decyzją z dnia 23 września 2009 roku numer (...)odmówiono wznowienia postępowania zakończonego decyzją ostateczną z 3 listopada 2005 r. (...). Wyrokiem z dnia 12 października 2010 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił

odwołanie złożone od tej decyzji. Sąd Apelacyjny w Lublinie w dniu 17 lutego 2011 roku oddalił apelację wniesioną od tego wyroku.

W decyzji z 28 kwietnia 2011 roku numer (...) odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji z 3 listopada 2005 roku numer (...). W sprawie sygn. akt VII U 428/12 Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2012 roku oddalił odwołanie skarżących, a Sąd Apelacyjny w Lublinie w dniu 11 października 2011 roku oddalił apelację wnioskodawców.

Z orzeczeń tych wynika zatem, że B. B. nie spełniła warunków do objęcia jej ubezpieczeniem społecznym rolników.

W tej sytuacji decyzję stwierdzającą podleganie przez odwołującą od dnia 1 stycznia 1999 roku ubezpieczeniom społecznym określonym w powołanych przepisach Sąd Okręgowy uznał za prawidłową.

Orzeczenie o kosztach postępowania Sąd Okręgowy oparł na przepisie art. 98 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

Od tego wyroku apelację wniosła B. B. zaskarżając wyrok w całości. Jak wynika z uzasadnienia apelacji skarżąca zarzuca naruszenie jej podstawowych praw obywatelskich, naruszenie prawa procesowego i nieważność postępowania a rozstrzygnięcie jej zdaniem pozostaje w sprzeczności ze stanem faktycznym w zakresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu, które zostało uregulowane przez decyzję wydaną przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w 1997 roku. Skarżąca podnosiła różne argumenty w celu wykazania, że sądy i organu rentowe nie powinny podejmować żadnych działań w zakresie ustalenia podlegania przez nią ubezpieczeniu, traktując jako wiążącą decyzję Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Wnosiła o uchylenie wyroku oraz poprzedzającej go decyzji oraz zwrotu kosztów postępowania sądowego.

W toku postępowania apelacyjnego wnioskodawczyni cofnęła zgodę na uczestnictwo w postępowaniu przez Stowarzyszenie na Rzecz (...), natomiast reprezentując Stowarzyszenie (...) jako jego prezes przystąpiła do sprawy. Stowarzyszenie (...) przyłączyło się do apelacji powielając stanowisko wnioskodawczyni o uchylenie wyroku i decyzji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy wydał trafne i odpowiadające prawu rozstrzygnięcie znajdujące pełne oparcie w przytoczonym w uzasadnieniu wyroku przepisie art.6 ust.1 pkt 5, art.12 i art.13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 roku, poz.121). Skarżąca konsekwentnie neguje prawo sądów i organów rentowych do wydawania decyzji w zakresie podlegania przez nią ubezpieczeniu z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej bezzasadnie uznając, że nadal spełnia warunki do wyboru ubezpieczenia społecznego rolników.

Istotą sprawy, jak prawidłowo stwierdził Sąd Okręgowy, nie było ustalenie, czy organ rentowy mógł sprawie wnioskodawczyni wydać decyzję stwierdzającą podleganie ubezpieczeniu, ale czy wnioskodawczyni temu ubezpieczeniu podlega i zbadanie prawidłowości tej decyzji pod względem zgodności z prawem materialnym. Formalne warunki wydania tej decyzji zostały spełnione – zgodnie z treścią przepisu art. 68 ust 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do zakresu działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy między innymi realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych. Realizując ten obowiązek stosownie do art. 83 ust.1 organ rentowy wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw, w tym również dotyczących zgłaszania do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ubezpieczenia społecznego powstaje w mocy samego prawa i jest związany z tytułem do ubezpieczenia. W prawie wnioskodawczyni zapadły prawomocne rozstrzygnięcia co do ustalania, że nie podlega ona ubezpieczeniu społecznemu uregulowanemu

ustawą z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników, stąd też konieczność stwierdzenia, że istnienie obowiązku podlegania ubezpieczeniu społecznemu uregulowanemu ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z prowadzoną przez nią pozarolniczą działalnością gospodarczą.

Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy wnioskodawczyni w odwołaniu nie podnosiła żadnych zarzutów merytorycznych do zaskarżonej decyzji, kwestionując jedynie fakt jej wydania i niedopuszczalność orzekania w jej sprawie. W związku z tym należy uznać, że stan faktyczny jest bezsporny i wnioskodawczyni nieprzerwanie w okresie objętym zaskarżoną decyzją prowadziła działalność stanowiącą tytuł ubezpieczenia społecznego z mocy ustawy.

Sąd Apelacyjny nie uwzględnił wniosku zawartego w piśmie z dnia 24 lutego 2016 roku „o przeprowadzenie dowodu z porównania właściwych akt ubezpieczeniowych z papierami, które do sądu zostały przekazane wraz z odwołaniem jako akta” (k.475 akt). Trudno się do niego ustosunkować, ponieważ w ocenie Sądu Apelacyjnego wszelkie okoliczności konieczne do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy z odwołania od decyzji stwierdzającej podlegania ubezpieczeniu społecznemu oraz apelacji od wyroku Sądu Okręgowego zostały wyjaśnione, a podnoszone przez skarżącą zarzuty co do różnic pomiędzy zawartością akt rentowych nazywane „papierami” nie mają żadnego znaczenia. Wnioskodawczyni w trakcie postępowania nie podnosiła żadnych zarzutów merytorycznych, kwestionujących prawidłowość ustaleń w zakresie zgłoszenia przez nią do ewidencji działalności pozarolniczej i faktu jej prowadzenia, a tylko te okoliczności są istotne w sprawie niniejszej i odnoszą się do tytułu ubezpieczenia i są objęte zakresem decyzji.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela argumentację Sądu Okręgowego zawartą w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku I PKN 339/98 – OSNAPiUS 1998/24/776). Podnieść należy dodatkowo, że wnioskodawczyni argumentami przytoczonymi w apelacji nie mogła podważyć zasadności stanowiska Sądu pierwszej instancji. Apelacja zawiera bowiem jedynie własną samodzielną interpretację różnych przepisów postępowania w sprawach rozpoznawanych przez sądy, świadcząca zdaniem skarżącej o niemożności wydawania jakichkolwiek rozstrzygnięć w zakresie jej praw.

Z tych względów i na mocy powołanych powyżej przepisów oraz art.385 KPC Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.